מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להבין מהי גלובליזציה ולזהות דוגמאות לה בחיי היומיום
- לעקוב אחרי מסע של מוצר ממקור חומר הגלם ועד לצרכן
- לזהות מאפיינים גיאוגרפיים מרכזיים במסחר הבינלאומי (אוקיינוסים, מצרים, תעלות)
- לנתח יתרונות וחסרונות של תהליך הגלובליזציה

גרסה רגילה – כל הפריטים.

חלק א' – פרק 1 • מהי גלובליזציה? – היכרות עם המושג

- 1. א – תהליך שבו מדינות וכלכלות בעולם מתחברות ומשפיעות זו על זו
- 2. א – התווית שכתוב בה שהיא נתפרה בוייטנאם
- 3. א – עולם שבו מרחקים מרגישים קטנים יותר בזכות קשרים וסחר בין מדינות
- 4. א – שמונה

חלק ב' – פרק 1 • מהי גלובליזציה? – דוגמאות ותהליך

- 1. לא נכון – החולצה תוצרה בוייטנאם, רחוק מהבית של מיקה
- 2. נכון – גלובליזציה היא התהליך שמאפשר חיבור וסחר בין מדינות רחוקות
- 3. נכון – כך מתואר ביומן המעקב שלה
- 4. נכון – שמונה תחנות, שמונה מנעולים, שמונה אותיות לקוד הסופי

חלק ג' – פרק 1 • מהי גלובליזציה? – חשיבה והרחבה

- 1. עולמי
- 2. רמזים

חלק ד' – פרק 1 • מהי גלובליזציה? – הסבר בכתב

- 1. בזכות גלובליזציה - חיבור בין מדינות דרך תחבורה, סחר ושיתוף פעולה בייצור
- 2. כל דוגמה סבירה עם הסבר על ייצור במדינה אחת והפצה למדינות אחרות, למשל מכשיר אלקטרוני או מזון מיובא
- 3. כי היא חוקרת ועוקבת אחרי מידע קטן (התווית) כדי לגלות סיפור גדול יותר, כמו בלשית שפותרת תעלומה

חלק ה' – פרק 2 • מחומר גלם למוצר: סיפור הכותנה – היכרות עם המושגים

- 1. נכון – כותנה גדלה כצמח בשדות, ומהפרחים שלה נוצרים סיבים רכים
- 2. נכון – זו הייתה ההפתעה שגרמה למיקה להתחיל לחקור מאיפה הגיעה החולצה
- 3. לא נכון – חומר הגלם מתחיל כצמח כותנה, ורק אחר כך הופך לחוט ולבד

חלק ו' – פרק 2 • מחומר גלם למוצר: סיפור הכותנה – הבנה ויישום

- 1. צמח כותנה
- 2. גלובלי
- 3. חוט (או: בד)

חלק ז' – פרק 2 • מחומר גלם למוצר: סיפור הכותנה – חשיבה והרחבה

- 1. א – כדי שכל מדינה תעשה את השלב שהיא טובה או זולה בו
- 2. ב – המדינה שבה גדלה הכותנה מספקת את חומר הגלם, והמדינה שבה נתפרה הופכת אותו למוצר מוגמר

חלק ח' – פרק 2 • מחומר גלם למוצר: סיפור הכותנה – סידור שלבים וכתיבה

- 1. גידול צמח הכותנה בשדה
- 2. הפקת סיבי כותנה מהצמח
- 3. טוויית הסיבים לחוט
- 4. אריגת החוט לבד
- 5. תפירת הבד לחולצה מוגמרת

חלק ט' – פרק 3 • תחנות בדרך: ימים, מצרים ותעלות – מושגי יסוד

- 1. לא נכון – תעלת סואץ היא תעלה מלאכותית שבני אדם חפרו
- 2. נכון – מצר מחבר בין שני גופי מים ומאפשר מעבר אוניות

חלק י' – פרק 3 • תחנות בדרך: ימים, מצרים ותעלות – הגדרות וזיהוי

- 1. א – גוף מים ענק שמפריד בין יבשות
- 2. ב – מצרים
- 3. א – האוקיינוס האטלנטי והאוקיינוס השקט

חלק י"א – פרק 3 • תחנות בדרך: ימים, מצרים ותעלות – יישום וניתוח

- 1. סואץ
- 2. אינדונזיה

חלק י"ב – פרק 3 • תחנות בדרך: ימים, מצרים ותעלות – חשיבה מעמיקה

- 1. הן מקצרות מאוד את המרחק והזמן שאוניות צריכות לשוט, במקום לעקוף יבשות שלמות
- 2. אוניות ייאלצו לעקוף את אפריקה, המסע יתארך מאוד והמחירים עלולים לעלות

חלק י"ג – פרק 4 • שרשרת אספקה גלובלית: מדינה אחת לכל שלב – היכרות עם המסע של החולצה

- 1. נכון – מיקה מצאה את זה כשהפכה את החולצה
- 2. לא נכון – בגלובליזציה כל שלב יכול לקרות במדינה אחרת
- 3. נכון – כל שלב יכול להתבצע במקום אחר בעולם

חלק י"ד – פרק 4 • שרשרת אספקה גלובלית: מדינה אחת לכל שלב – הבנה ויישום

- 1. ב – כל השלבים מגידול החומר ועד שהמוצר מגיע לצרכן
- 2. ב – כי בכל מדינה יש תנאים, עלות עבודה וחומרים שונים שמתאימים לשלב מסוים

חלק ט"ו – פרק 4 • שרשרת אספקה גלובלית: מדינה אחת לכל שלב – התאמה וחשיבה

- 1 – ג (שדה חקלאי במדינה עם אקלים חם)
- 2 – א (הפיכת סיבי כותנה לבד)
- 3 – ד (הרכבת הבד לבגד מוכן)
- 4 – ב (החנות שבה הצרכן קונה את החולצה)

חלק ט"ז – פרק 5 • יתרונות וחסרונות של עולם גלובלי – הכרות עם המושגים

- 1. נכון – גלובליזציה היא תהליך של קשרים כלכליים, תרבותיים וסביבתיים בין מדינות שונות
- 2. נכון – כך נוצרת שרשרת ייצור שחוצה גבולות בין מדינות

חלק י"ז – פרק 5 • יתרונות וחסרונות של עולם גלובלי – מה אנחנו יודעים

- 1. א – מוצרים זולים יותר לצרכן
- 2. א – פליטת גזי חממה מכלי השיט והמטוסים

חלק י"ח – פרק 5 • יתרונות וחסרונות של עולם גלובלי – השלמת מידע

- 1. שרשרת אספקה גלובלית
- 2. זולים

חלק י"ט – פרק 5 • יתרונות וחסרונות של עולם גלובלי – סיווג השפעות

- 1 – ד (השפעה כלכלית)
- 2 – ג (השפעה סביבתית)
- 3 – ב (השפעה תרבותית)
- 4 – א (השפעה כלכלית)

כרטיס יציאה – מה לחפש

- תשובה טובה כוללת הגדרה נכונה של חיבור בין מדינות ודוגמה רלוונטית ומדויקת
- תשובה טובה מראה הבנה של סדר הגיוני: גידול/חומר גלם, ייצור, הפצה
- תשובה טובה מציגה נימוק הגיוני המבוסס על מושגים שנלמדו בחוברת

טיפים להפעלה:

- ניתן לחלק את החוברת לשני עד שלושה שיעורים: פרקים 1-2, פרק 3, ופרקים 4-5
- מומלץ לשלב עבודה בזוגות או בקבוצות קטנות, בדומה לעבודת הצוות במשחק המקורי
- לתלמידים מתקשים אפשר לצמצם את פרק 3 לזיהוי שמות בלבד ללא ניתוח מעמיק
- לתלמידים מתקדמים כדאי להוסיף דיון בכיתה על דוגמה נוספת של מוצר ומסעו הגלובלי

חוברת תרגול – גלובליזציה: המסע הגלובלי של מוצר

המסלול הגלובלי – חדר בריחה דיגיטלי בגלובליזציה

חט״ב · רגיל

תוכן החוברת

1. פרק 1 – מהי גלובליזציה?
2. פרק 2 – מחומר גלם למוצר: סיפור הכותנה
3. פרק 3 – תחנות בדרך: ימים, מצרים ותעלות
4. פרק 4 – שרשרת אספקה גלובלית: מדינה אחת לכל שלב
5. פרק 5 – יתרונות וחסרונות של עולם גלובלי

שם: _____ כיתה: _____

יצרה: רוית ראש בן ישי

חוברת תרגול – גלובליזציה: המסע הגלובלי של מוצר

חוברת התלמיד/ה רגיל

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בחוברת זו תעקבו אחרי מסע דמיוני של חולצה, בדיוק כמו מיקה בחדר הבריחה. בכל פרק תפתרו שאלות שיעזרו לכם להבין איך מוצר מגיע מצד אחד של העולם לארון שלכם. עבדו לפי הסדר, פרק אחרי פרק.

1 חלק א' – פרק 1 • מהי גלובליזציה? – היכרות עם המושג

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. גלובליזציה היא בעיקר...

(א) תהליך שבו מדינות וכלכלות בעולם מתחברות ומשפיעות זו על זו

(ב) חוק שמחייב כל מדינה לייצר הכל בעצמה (ג) תחרות ספורט בין יבשות

(ד) מילה נרדפת לתיירות בלבד

2. מיקה מתחילה לחקור את החולצה שלה בגלל...

(א) התווית שכתוב בה שהיא נתפרה בוייטנאם (ב) הצבע הכחול שלה (ג) זה שהיא קרועה

(ד) זה שהיא קנתה אותה בחנות יקרה

3. הביטוי 'הכפר העולמי' מתאר...

(א) עולם שבו מרחקים מרגישים קטנים יותר בזכות קשרים וסחר בין מדינות

(ב) כפר קטן אחד שמייצר את כל המוצרים בעולם (ג) שם של אתר תיירות (ד) מדינה חדשה שהוקמה

4. כמה תחנות עוברים במסע של החולצה במשחק?

(א) שמונה (ב) חמש (ג) שתיים עשרה (ד) שלוש

2 חלק ב' – פרק 1 • מהי גלובליזציה? – דוגמאות ותהליך

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	החולצה של מיקה נתפרה באותה מדינה שבה היא גרה.	☐	☐
2	בלי גלובליזציה, קשה היה לייצר מוצר במדינה אחת ולמכור אותו במדינה רחוקה.	☐	☐
3	מיקה עוקבת אחרי החולצה החל מהצמח שממנו היא נולדה ועד הרגע שהיא תפסיק לשמש כחולצה.	☐	☐
4	בכל תחנה במשחק יש מנעול שצריך לפתור כדי לקבל אות.	☐	☐

3 חלק ג' – פרק 1 • מהי גלובליזציה? – חשיבה והרחבה

השלימו את המילה החסרה.

1. המילה שמתארת עולם שבו מדינות רחוקות מחוברות זו לזו כמו כפר אחד נקראת 'הכפר ה_____'.

2. כדי לפתור מנעול שתקוע אפשר להשתמש ב-3 _____ שמורידים נקודות.

4 חלק ד' – פרק 1 • מהי גלובליזציה? – הסבר בכתב

ענו בקצרה.

1. הסבירו במילים שלכם: למה חתיכת בד שגדלה בצד אחד של העולם יכולה להפוך לחולצה שנלבשת בצד השני?

2. תנו דוגמה נוספת (לא החולצה) למוצר יומיומי שמגיע ממקום רחוק, והסבירו בקצרה את המסע שלו.

3. למה לדעתכם מיקה קוראת לעצמה 'בלשית תוויות'?

5 חלק ה' – פרק 2 • מחומר גלם למוצר: סיפור הכותנה – היכרות עם המושגים

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	כותנה היא סוג של צמח	☐	☐
2	התווית בחולצה של מיקה כתבה Made in Vietnam	☐	☐
3	חומר הגלם של חולצת כותנה מתחיל את דרכו כבר כבד ארוג מוכן	☐	☐

6 חלק ו' – פרק 2 • מחומר גלם למוצר: סיפור הכותנה – הבנה ויישום

השלימו את המילה החסרה.

1. הכותנה שממנה נוצרים חוטי הבד גדלה על _____

2. מוצר שעובר שלבי ייצור שונים במדינות שונות נקרא מוצר _____

3. לפני שהחולצה נתפרת, הכותנה צריכה להפוך קודם כל ל _____

7 חלק ז' – פרק 2 • מחומר גלם למוצר: סיפור הכותנה – חשיבה והרחבה

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מדוע חברות רבות בוחרות לפצל את ייצור הבגד בין כמה מדינות שונות?

(א) כדי שכל מדינה תעשה את השלב שהיא טובה או זולה בו (ב) כי זה חוקי יותר

(ג) כי אין מפעלים גדולים מספיק במדינה אחת (ד) כי זה מקצר את זמן המשלוח

2. מה ההבדל בין המדינה שבה גדלה הכותנה לבין המדינה שבה נתפרה החולצה?

(א) אין הבדל, זו תמיד אותה מדינה

(ב) המדינה שבה גדלה הכותנה מספקת את חומר הגלם, והמדינה שבה נתפרה הופכת אותו למוצר מוגמר

(ג) המדינה שבה גדלה הכותנה היא תמיד זו שמוכרת את הבגד

(ד) המדינה שתופרת היא זו שמגדלת את הכותנה

8 חלק ח' – פרק 2 • מחומר גלם למוצר: סיפור הכותנה – סידור שלבים וכתיבה

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	טוויית הסיבים לחוט
☐	תפירת הבד לחולצה מוגמרת
☐	הפקת סיבי כותנה מהצמח
☐	גידול צמח הכותנה בשדה
☐	אריגת החוט לבד

9 חלק ט' – פרק 3 • תחנות בדרך: ימים, מצרים ותעלות – מושגי יסוד

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	תעלת סואץ היא מעבר מים טבעי שנוצר על ידי הטבע, בלי שום עבודה אנושית	☐	☐
2	מצר הוא רצועת ים צרה שמחברת בין שני ימים או אוקיינוסים	☐	☐

10 חלק י' – פרק 3 • תחנות בדרך: ימים, מצרים ותעלות – הגדרות וזיהוי

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מהו אוקיינוס?

(א) גוף מים ענק שמפריד בין יבשות (ב) נהר קטן בתוך העיר (ג) הר גבוה ליד הים

(ד) תעלה שחפרו בני אדם

2. תעלת סואץ נמצאת בשטחה של איזו מדינה?

(א) וייטנאם (ב) מצרים (ג) פנמה (ד) הודו

3. תעלת פנמה מחברת בין אילו שני אוקיינוסים?

א) האוקיינוס האטלנטי והאוקיינוס השקט ב) הים התיכון והים האדום ג) האוקיינוס ההודי והים השחור

ד) הים הכספי והים האדריאטי

11 חלק י"א – פרק 3 • תחנות בדרך: ימים, מצרים ותעלות – יישום וניתוח

השלימו את המילה החסרה.

1. תעלת _____ מחברת בין הים התיכון לים סוף

2. מצר מלקה הוא נתיב שיט חשוב באסיה, הנמצא ליד מלזיה ו _____

12 חלק י"ב – פרק 3 • תחנות בדרך: ימים, מצרים ותעלות – חשיבה מעמיקה

ענו בקצרה.

1. מדוע תעלות כמו סואץ ופנמה חשובות כל כך למסחר העולמי?

2. מה עלול לקרות למסחר העולמי אם תעלת סואץ תיסגר לשבוע שלם?

13 חלק י"ג – פרק 4 • שרשרת אספקה גלובלית: מדינה אחת לכל שלב – היכרות עם המסע של החולצה

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	על התווית של החולצה של מיקה היה כתוב Made in Vietnam	☐	☐
2	כל שלבי ייצור החולצה (גידול הכותנה, אריגה, תפירה, מכירה) קורים תמיד באותה מדינה	☐	☐
3	שרשרת אספקה היא רצף של שלבים שמוצר עובר מהחומר הגלם ועד החנות	☐	☐

14 חלק י"ד – פרק 4 • שרשרת אספקה גלובלית: מדינה אחת לכל שלב – הבנה ויישום

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה זה בעצם "שרשרת אספקה" של מוצר כמו חולצה?

א) רשימת כל החנויות שמוכרות חולצות ב) כל השלבים מגידול החומר ועד שהמוצר מגיע לצרכן

ג) המחיר שהחולצה עולה בחנות ד) הצבע של הבד

2. למה חברות מייצרות מוצר אחד במספר מדינות שונות, ולא רק במדינה אחת?

(א) כי זה יותר יקר ככה (ב) כי בכל מדינה יש תנאים, עלות עבודה וחומרים שונים שמתאימים לשלב מסוים

(ג) כי אסור לייצר הכל במקום אחד (ד) כי זה מה שהחוק דורש

15 חלק ט"ו – פרק 4 • שרשרת אספקה גלובלית: מדינה אחת לכל שלב – התאמה וחשיבה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. גידול כותנה	____	**א.** הפיכת סיבי כותנה לבד
2. טוויה ואריגה	____	**ב.** החנות שבה הצרכן קונה את החולצה
3. תפירה	____	**ג.** שדה חקלאי במדינה עם אקלים חם
4. מכירה	____	**ד.** הרכבת הבד לבגד מוכן

16 חלק ט"ז – פרק 5 • יתרונות וחסרונות של עולם גלובלי – הכרות עם המושגים

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	גלובליזציה פירושה שהעולם הופך להיות מחובר ותלוי יותר בין מדינות	☐	☐
2	ייצור חולצה במדינה אחת ומכירתה במדינה אחרת היא דוגמה לגלובליזציה כלכלית	☐	☐

17 חלק י"ז – פרק 5 • יתרונות וחסרונות של עולם גלובלי – מה אנחנו יודעים

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה מבין אלה הוא יתרון של עולם גלובלי?

(א) מוצרים זולים יותר לצרכן (ב) זיהום אוויר מהובלה (ג) אובדן מסורות מקומיות

(ד) ניצול עובדים בשכר נמוך

2. מהו חיסרון סביבתי אפשרי של הובלת מוצרים למרחקים ארוכים?

(א) פליטת גזי חממה מכלי השיט והמטוסים (ב) ירידת מחירים (ג) מגוון תרבותי רחב יותר

(ד) יצירת מקומות עבודה חדשים

18 חלק י"ח – פרק 5 • יתרונות וחסרונות של עולם גלובלי – השלמת מידע

השלימו את המילה החסרה.

1. כאשר מוצר אחד מיוצר בכמה מדינות שונות עד שהוא מגיע לצרכן, קוראים לכך _____

2. מוצרים שמיוצרים במדינות עם שכר עבודה נמוך הם בדרך כלל _____ יותר לצרכן

19 חלק י"ט – פרק 5 • יתרונות וחסרונות של עולם גלובלי – סיווג השפעות

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. ייבוא בדים מוייטנאם לייצור חולצות	____	**א.** השפעה כלכלית
2. זיהום מספינות משא בדרך הארוכה	____	**ב.** השפעה תרבותית
3. התפשטות אופנה ומוזיקה בין מדינות	____	**ג.** השפעה סביבתית
4. תחרות בין חברות ממדינות שונות	____	**ד.** השפעה כלכלית

כרטיס יציאה

תארו במילים שלכם מהי גלובליזציה, בעזרת דוגמה מהחיים שלכם

שרטטו או כתבו שלושה שלבים במסע של מוצר מחומר גלם עד לחנות

ציינו יתרון אחד וחיסרון אחד של הגלובליזציה, והסבירו למה בחרתם בהם

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀